

РОЗВАЖАЛЬНИЙ КОНТЕНТ УКРАЇНСЬКИХ МЕДІА ПІД ЧАС ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙСЬКОВОЇ АГРЕСІЇ В УКРАЇНІ

Інформаційне наповнення сучасних медіа рясніє різноманіттям соціальних питань та подій. Воєнні події є окремим тематичним напрямом, який впливає на зміни контенту та потребує певної журналістської підготовки для створення інформаційних повідомлень задля запобігання загострення збройного конфлікту, виникнення панічних настроїв та попередження про безпеку населення. Повномасштабна військова агресія проти України 24 лютого 2022 року є початком змін інформаційного поля українських медіа. Інформаційний простір заповнили новини бойових дій та офіційні звернення представників влади, усі інші теми втратили актуальність.

Розважальна функція медіа набула теоретичного обґрунтування у середині ХХ століття в роботах низки дослідників: П. Бурдє, Н. Постмена, М. Маклуена, В. Шрамма, та ін. У сучасних дослідженнях з соціальних комунікацій розважальна функція медіа аналізується у поняттях інтертейменту, медіарозваг, шоу, інформаційних продуктів з елементами інтерактивності, аудіовізуальних засобів впливу. Розважальні елементи можуть бути наявні в політичному, соціальному та новинному контенті для зацікавленості аудиторії, що формує явище інтертейменту. У теоретичних концепціях для обґрунтування розважального контенту також використовується поняття «медіарозваги», під яким розуміють тематичні складові тексту з додаванням інтерактивних та мультимедійних елементів, аудіовізуальних засобів.

Розважальний контент медіа спрямований на відволікання аудиторії від гострих соціальних, трагічних тем, що неможливо та складно під час воєнних дій в країні. Електронні ЗМІ, на відміну від традиційних, не тільки завдяки тематиці, але й за допомогою технічних можливостей (візуалізація, інтерактивність, спрощення дійсності та ін.) створюють умови для відпочинку аудиторії, послаблення стресових ситуацій, депресивних настроїв.

З початком повномасштабної військової агресії в Україні розважальний контент зник. Редакції медіа стикнулися з низкою труднощів: колектив виїжджав з країни, залишаючи робочі місця, інші фахівці не мали можливості потрапити на робоче місце; локації медіа були небезпечними для роботи, що ускладнювало технічну роботу над матеріалом. Сукупність цих чинників сприяла зачиненню медіа, кількість яких значно скоротилась.

Телевізійні канали одразу відмовились від розважальних шоу-програм, трансляція яких була призупинена: шоу «Голос країни» на каналі «1+1», «Майстер Шеф. Битва сезонів» на каналі «СТБ»; відкладено прем'єру нового шоу «Ігри талантів» на каналі «Україна», яка планувалась 26 лютого. Медіа долучились до інформаційного телемарафону «Єдиних новин». З часом відбулась ротація розважальних проєктів, які доповнили сітку віщання каналу ТЕТ: «Голос країни», «Світ навиворіт». Осінню відновлюються демонстрації розважальних проєктів на каналах. На «Новому каналі» відбулась прем'єра онлайн шоу «Пара на мільйон», вийшов новий сезон шоу «Холостяк». Встановлений сценарій розважального проєкту або шоу зазнає змін, обумовлених додаванням воєнної тематики (наприклад «Життя відомих людей»). Також медіа поширюють вірусний контент соціальних мереж.

Деякі проєкти, які були зняті до березня 2023 року, містили російськомовні репліки. Це питання було вирішено двома способами: в ефірі увесь російськомовний контент був вирізаний або протитрований.

З початку військової агресії соціальні мережі були переважним джерелом інформації для української аудиторії. Розважальний контент у форматі гумористичних коротких повідомлень, мемів, історій про тварин містили патріотичну складу, українські символи та елементи ідентичності. На платформах TikTok та Instagram з'являються відео на воєнну тематику, поширюються музичні хіти та висловлювання Президента країни, речників та голів військових адміністрацій.

Головним залишається питання стосовно етичності розважального контенту під час військової агресії. У такому випадку медіа дозволяє аудиторії зняти психологічне напруження. В українському медіапросторі простежується

певна динаміка збільшення кількості розважального контенту з початку повномасштабної військової агресії в Україні.